

**IZVJEŠĆE**  
**OBITELJSKOG CENTRA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE**  
**ZA 2012. GODINU**

## OPĆENITO O OBITELJSKOM CENTRU

Obiteljski centar je novoosnovana ustanova, koja je po svom sadržaju sasvim novi institucionalni oblik servisa namijenjen osnaživanju, pomoći i podršci **obitelji**.

Obiteljski centar prije svega ima savjetodavnu i preventivnu ulogu, a njegov rad se temelji na načelu dragovoljnosti korisnika.

Osnivanjem županijskih obiteljskih centara u RH učinjen je daljnji iskorak prema politici Vlade RH kojom se obitelj stavlja u središte društvenog interesa. Obitelj je temelj društva kako prije tako i danas. No, današnja se obitelj bitno razlikuje od obitelji prethodnih generacija. Danas obitelj čine roditelji, katkad samo jedan roditelj, te jedno ili nešto više djece dok su članovi šire obitelji vrlo rijetki. Osim toga, uslijed brojnih društvenih previranja i brzog tehnološkog razvoja pred obitelj se stavlja veći i zahtjevniji zadaci s kojima se teže nosi; obiteljske vrijednosti su ugrožene, a poticanje i jačanje odgojne uloge obitelji postaje sve aktualnije. Tako da je današnjoj obitelji potrebno puno više podrške i pomoći od strane društvene zajednice.

Uloga obiteljskog centra je:

- poticanje stvaranja pozitivne obiteljske atmosfere;
- poticanje odgovornog i pozitivnog roditeljstva,
- pružanje pomoći obitelji u prevladavanju svakodnevnih izazova roditeljstva,
- prevencija psihosocijalnih poremećaja kod djece i mladih,
- osnaživanje obitelji djece s teškoćama u razvoju,
- senzibiliziranje pojedinaca i javnosti o specifičnim temama,
- usmjeravanje pojedinca na vlastite resurse i rješenja te
- promicanje uključivanja osjetljivih skupina stanovništva u društveni život.

Ishodišta rada Obiteljskog centra su:

- Zakon o socijalnoj skrbi
- Obiteljski zakon
- nacionalni dokumenti:

Obiteljski centri osnivaju se za područje jedne županije.

## OBITELJSKI CENTAR VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Za područje Vukovarsko-srijemske županije, u listopadu 2006.godine rješenjem Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovan je *Obiteljski centar Vukovarsko-srijemske županije*. Ustanova je započela s radom 14. lipnja 2007.godine upisom u registar ustanova. Osnovan je među prvima u RH, a do sada ih je osnovano 19.

Danas su obiteljski centri ustanove **Ministarstva socijalne politike i mladih**.

Sjedište Obiteljskog centra Vukovarsko-srijemske županije je u Vinkovcima, Šetalište D. Švagelja 2.

Nalazi se u iznajmljenom prostoru (stanu) u jednoj stambenoj zgradi, na 1.katu. Vlasnik prostora (stana) je grad Vinkovci, koji je Obiteljskom centru VSŽ isti dao na privremeno korištenje bez naknade. Poslovni prostor, površine 67 m<sup>2</sup>, sadrži tri prostorije preuređene u urede; najmanji je

ured ravnateljice, u nešto većem se nalaze dvije stručne djelatnice: psihologinja i pravnica, a u trećoj voditeljica računovodstva te po potrebi vanjski suradnici dok je kuhinja preuređena u prijemni ured. Prostor je opremljen uredskom opremom i namještajem te računalnom tehnikom, koja je zastarjela.

**Neprimjeren je za obavljanje djelatnosti obiteljskog centra.**

U Obiteljskom centru VSŽ zaposleno je 6 djelatnica, od kojih su tri stručne djelatnice: pravnica, psihologinja i ravnateljica/socijalna radnica. Tijekom 2012. zbog financijske situacije nije bilo zaposlenih vanjskih suradnika za provođenje projektnih aktivnosti

## **IZVORI FINANCIRANJA**

Obiteljski centar VSŽ financira se iz sredstava državnog proračuna. Godišnji plan za 2012. godinu iznosio je 850.620,00 kn, a utrošeno je **844.360,27 kn** i to na :

- rashode za zaposlene 658.712,65 kn i
- materijalne rashode 140.005,31 kn ili 16,58%
- uredska oprema i namještaj 5.139,13 kn ili 0,61%
- provedba nacionalnih dokumenata i savjetodavni rad u zajednici 40.503,18 kn ili 4,80%

Drugih izvora financiranja rada Obiteljskog centra Vukovarsko-srijemske županije tijekom 2012. godine nije bilo.

Donacije tijekom 2012. godine :

- Škole stranih jezika u projektu «Mali korak za Vas, a veliki za mene» donirale su besplatne edukacije engleskog jezika tijekom šk.godine 2012./2013. u vrijednosti oko 20.000,00 kn.

## **USLUGE OBITELJSKOG CENTRA VSŽ**

Usluge su brojne i besplatne. Korisnicima (djeci, mladima, partnerima, roditeljima i dr.) je zagarantirana anonimnost i povjerljivost, osim u slučajevima kada je riječ o nasilju u obitelji ili kršenju djetetovih prava. Naime, u takvim situacijama zakonska je obveza stručnih djelatnika prijaviti nasilje ili kršenje djetetovih prava nadležnim institucijama.

Usluge su:

- savjetodavni rad** : individualno savjetovanje, savjetovanje za roditelje, obiteljsko savjetovanje, partnersko savjetovanje i pravno savjetovanje
- javno djelovanje prema široj javnosti te obilježavanje nacionalnih i međunarodnih dana** ( dana obitelji, dana djeteta, nacionalnog i međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, mjeseca borbe protiv ovisnosti organiziranjem raznih aktivnosti

poput održavanje javnih tribina, okruglih stolova, predavanja o određenim pitanjima u području obitelji, roditeljstva, podizanja i odgoja djece te odnosa među mladima, a s ciljem omogućavanja dostupnosti informacija, senzibiliziranja i educiranja javnosti o specifičnim temama braka, obitelji, roditeljstva.

#### □ **kreiranje i provođenje projekata/programa**

Obiteljski centar VSŽ je «oslušujući» potrebe stanovništva Županije i provodeći mjere i aktivnosti iz nacionalnih dokumenata i strategija, tijekom 2012. godine je nastavio provoditi 12 projekata usmjerenih na pružanje podrške i pomoći obitelji, roditeljima; podizanje kvalitete života djece, mladeži i obitelji te prevenciji poremećaja u ponašanju kod djece i mladih.

Projekt „**Snažan kroz odgoj**“ –usmjeren na jačanje roditeljskih kompetencija i poticanje pozitivnog roditeljstva, unutar kojeg se provodi i Škola za roditelje školske djece. Škola je namijenjena svim roditeljima koji žele nešto više naučiti o razvojnim fazama i potrebama svoga djeteta, stilovima roditeljstva, poticanju djetetovog samopouzdanja, socijalnim vještinama, discipliniranju djeteta i dr. Škola za roditelje, ciklus od 9 radionica , provodila se u prostoru Centra za socijalnu skrb Vukovar.

Projekt „**23 sata! Još si vani?!**» – usmjeren na prevenciju noćnih izlazaka djece mlađe od 16 godina poslije 23 sata te drugih poremećaja u ponašanju kod djece i mladih (alkoholizma, nasilja...). U okviru ovog projekta Obiteljski centar između ostalog, kontinuirano provodi javne tribine na temu «Moja odgovornost i čl. 95.ObZ-a», u suradnji s policijskim djelatnicima u osnovnim školama, a iste su namijenjena učenicima 7.i 8.r.OŠ i njihovim roditeljima. Javne tribine su organizirane i provedene u OŠ-ma na području cijele Županije.

Projekt „**Nečujan vapaj**“ - usmjeren na prevenciju fizičkog kažnjavanja djece i odgoju bez nasilja. Održano je nekoliko predavanja za roditelje djece i stručne djelatnike u osnovnim školama na razne teme „ Pozitivno roditeljstvo“, «Odgoj bez batina» te edukativno kreativne radionice za djecu predškolske dobi .

Projekt „**Mali korak za vas, a veliki za mene**“ – namijenjen boljoj socijalnoj, obrazovnoj i dr. uključenosti djece i mladih iz višečlanih, ruralnih obitelji, nižeg socio-ekonomskog statusa. Provođenje projekta omogućavaju Škole stranih jezika.

Projekt „**O tome govoriti, može život spasiti**“ – usmjeren na prevenciju suicidalnog ponašanja djece i mladih. U okviru Projekta provode se brojne aktivnosti: individualno savjetovanje s mladima, članovima njihove obitelji putem telefona, e-maila ili neposredno; radionice s učenicima viših razreda osnovnih škola,u Županiji. Provodi se u suradnji s osnovnim školama u Županiji.; održavanja predavanja za stručne djelatnike, roditelje, mlade.

Projekt „**3+2 gratis za očeve**» – usmjeren je na senzibiliziranje šire javnosti o jednakim pravima oba roditelja , informiranje i osvješćivanje očeva za njihovu odgojnu ulogu u obitelji; poticanje očeva na aktivnu uključenost u odgoj djeteta zajedno s majkom od najranije dobi; razvoju emocionalne privrženosti između djece i očeva te promoviranju roditeljskih potpora. Provodi se u suradnji s općim bolnicama u Županiji u okviru Tečaja za trudnice i vjerskim organizacijama u okviru Tečaja pripreme za brak.

Provođenje **Kampanja VE «Jedno od pet» za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom**-aktivnosti Obiteljskog centra usmjerene su na unaprjeđenje sustava zaštite od seksualnog nasilja nad djecom, pružanje praktičnih znanja i rješenja za sprječavanje i prijavljivanje seksualnog nasilja nad djecom, podizanje razine svijesti o razmjerima seksualnog nasilja nad djecom, promicanje odgovornog roditeljstva i obiteljskog odgoja u duhu Konvencije o pravima djeteta. Provedene aktivnosti su predavanja za roditelje « Uloga roditelja u sprječavanju i zaštiti djece od seksualnog nasilja » i radionice za djecu «Reci mami-reci tati».

Program UNICEF-a «**Rastimo zajedno**» radionice za roditelje djece predškolske dobi - ove radionice provode educirani stručnjaci Obiteljskog centra s ciljem jačanja roditeljskih kompetencija, osvješćivanje odgovornosti roditelja; informiranje i edukacija o stilovima odgoja, metodama i drugim odgojim pitanjima; poboljšavanje odgojne klime u široj lokalnoj zajednici; isticanje i podržavanje prava djece kroz poticanje odgovornog roditeljstva.

Program DPP-Modus «**Pinklec**» - usmjeren na uspješniju prilagodbu djece na rastavu roditelja i novonastale životne okolnosti koje su za većinu njih teška i bolna iskustva; dobivanje podrške kroz grupu; senzibilizaciju roditelja za specifične potrebe djeteta u procesu razvoda.

Projekt «**Budi svoj – reci NE**» - prevencija ovisničkih ponašanja kod djece i mladih kroz različite aktivnosti po osnovnim i srednjim školama.

Projekt «**Dodi, vidi i uključi se!**» - poticanje i razvijanje volonterstva među mladima, promicanje i jačanje svijesti o vrijednosti volonterskog rada u LZ. Održana predavanja i radionice za mlade; radionice za volontere Obiteljskog centra.

Projekt «**Upoznajmo se i poštujemo različitosti**» - usmjeren prevenciji nasilja među djecom. Namijenjen je djeci viših razreda osnovnih škola i njihovim roditeljima te stručnim djelatnicima škola. Provođi se u suradnji s osnovnim školama na području Županije.

□ **idejno osmišljavanje, izrada i distribuiranje informativno-edukativnih materijala**

Značajna je aktivnost u radu Obiteljskog centra VSŽ i izrada informativno – edukativnog materijala:

plakata, letaka, brošura:

- «23 sata. Još si vani!?»,
- "Vodič kroz prava za invalidne osobe",
- "Ovisnosti među nama",
- "Upoznajmo se i poštujemo različitosti",
- "Snažan kroz odgoj",
- "Odgoj bez tjelesnog kažnjavanja"
- "Uzdržavanje" i dr.

Sve ove brošure se nalaze u prostorijama Obiteljskog centra VSŽ i dostupne su svim zainteresiranima.

U prošloj godini broj korisnika svih usluga Obiteljskog centra Vukovarsko-srijemske županije bio je **4.636**.

## **SURADNJA S DRUGIMA**

Obiteljski centar Vukovarsko-srijemske županije nastavio je, i tijekom 2012.godine, ostvarivati dobru suradnju s jedinicama lokalne i regionalne samouprave, predškolskim, školskim, zdravstvenim i socijalnim ustanovama, vjerskim i organizacijama civilnog društva, PU Vukovarsko-srijemskom, tvrtkama kako na našoj lokalnoj zajednici tako i šire. Surađuje s Caritasom Đakovačko - osječke nadbiskupije, Uredom pravobraniteljice za djecu, UNICEF-om i drugima.

## **ZAKLJUČAK**

Mišljenja smo kako je nužan novi ustroj Obiteljskog centra kojim bi se nastavilo s unaprjeđivanjem kvalitete rada Obiteljskog centra VSŽ. Sadašnja organizacija Obiteljskog centra VSŽ ustanovljena je prije šest godine kada je isti imao puno manje korisnika nego danas.

Osim toga, novim Zakonom o socijalnoj skrbi proširena je djelatnost obiteljskog centra, što iziskuje **nova zapošljavanja, veći i adekvatniji poslovni prostor.**

Iako nadležnost Obiteljskog centra VSŽ obuhvaća cijelu Županiju stanovništvo je u nemogućnosti razmjerno jednako koristiti naše usluge zbog slabe prometne povezanosti i nepostojanja podružnica.

Mišljenja samo kako bi se ove poteškoće ublažile **nabavkom službenog automobila.**

Zbog sadašnjeg stanja u gospodarstvu i financijske situacije u državi pretpostavljamo da će se proračunska sredstva još smanjivati pa čak i opravdavati, od strane resornog ministarstva, kao razlogom «gašenje» ovih preventivnih ustanova.

Naime, u tijeku je izrada novog Obiteljskog zakona i Zakona o socijalnoj skrbi kojim se obiteljski centri namjeravaju ukinuti, a stručne radnike preuzeti centar za socijalnu skrb. Imamo li u vidu činjenicu kako je najveći dio financijskih sredstava Centra i do sada bio namijenjen za zaposlenike (u našem Centru to iznosi 78% od ukupnog izvršenja Plana) s razlogom se pitamo jesu li samo financijski razlozi ti zbog kojih se žele ukinuti jedine preventivne ustanove u državi koje brinu o obitelji, pružaju podršku roditeljstvu, rade na prevenciji poremećaja u ponašanju itd. Ulaganje u prevenciju mnogo je korisnije i isplativije za svaki državni proračun, pa i naš, od ulaganja u kurativu. Važno je iznaći nove načine financiranja rada preventivnih ustanova, jedan od načina koji predlažemo je financiranje po modelu centara za socijalnu skrb kojim bi se osigurao opstanak i nesmetan rad i daljnji razvoj ove važne preventivne ustanove (neovisno o tome kako bi se ona zvala) .

**Nadamo se vašoj podršci i materijalnoj potpori u provođenju opstanka Obiteljskog centra i ovakvog načina financiranja jer smatramo kako stanovnici ove Županije imaju pravo prije svega na ovakvu vrstu podrške i pomoći obitelji, roditeljima, partnerima, djeci i mladima.**

**Ravnateljica  
Ružica Pandža, dipl. socijalna radnica**